

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Відокремлений структурний підрозділ
«Любешівський технічний фаховий коледж
Луцького національного технічного університету»
Випускна циклова (методична) комісія педпрацівників будівельного профілю,
будівництва та цивільної інженерії

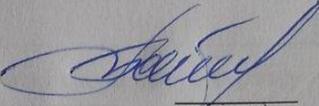
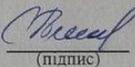
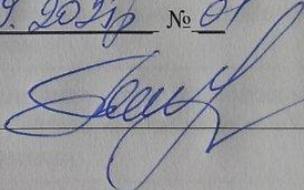
ЗАТВЕРДЖЕНО
Директор коледжу
Анатолій Хомич

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

ЦІНОУТВОРЕННЯ В БУДІВНИЦТВІ

Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Галузь знань	19 Архітектура та будівництво
Спеціальність	192 Будівництво та цивільна інженерія
Освітньо-професійна програма	Будівництво та експлуатація будівель та споруд

ДАНІ ПРО ПОГОДЖЕННЯ

<p>Розглянуто та схвалено на засіданні робочої проектної групи (РПГ) освітньо-професійної програми «Будівництво та експлуатація будівель та споруд»</p>	<p>Протокол від <u>01.09.2025р</u> № <u>01</u></p> <p>Керівник РПГ <u>Герасимук-Чернова Т.П.</u> (підпис) (прізвище, ініцјали)</p>
<p>Розглянуто та схвалено на засіданні випускної циклової (методичної) комісії педпрацівників будівельного профілю, будівництва та цивільної інженерії</p>	<p>Протокол від <u>01.09.2025р</u> № <u>1</u></p> <p>Голова ВЦМК <u>Данилук С.М.</u> (підпис) (прізвище, ініцјали)</p>
<p>Розглянуто та схвалено на засіданні методичної ради</p>	<p>Протокол від <u>01.09.2025р</u> № <u>01</u></p> <p>Голова МР </p>

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну	
Повна назва навчальної дисципліни	Ціноутворення в будівництві
Розробник(и)	Оласюк Валентина Сергіївна, викладач вищої категорії E-mail: valjaolasyuk30@gmail.com http://www.ltklntu.org.ua/%d1%86%d1%96%d0%bd%d0%be%d1%83%d1%82%d0%b2%d0%be%d1%80%d0%b5%d0%bd%d0%bd%d1%8f-%d0%b2-%d0%b1%d1%83%d0%b4%d1%96%d0%b2%d0%bd%d0%b8%d1%86%d1%82%d0%b2%d1%96/
Семестр вивчення навчальної дисципліни	Для скороченого терміну навчання - 18 тижнів протягом 2(4)-го семестру.
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг навчальної дисципліни становить 3 кредити ЄКТС, 90 годин, з яких 54годин становить контактна робота з викладачем (46 годин лекцій, 8 практичних занять), 36 години становить самостійна робота. Форма контролю – диференційований залік. Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання- 3 год. Курсовий проект (робота) (за наявності) – не передбачено.
Мова(и) викладання	Українською мовою
2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі	
Статус дисципліни	Обов'язкова навчальна дисципліна за освітньо-професійною програмою
Передумови для вивчення дисципліни	Необхідні знання з, «Будівельне матеріалознавство» «Технологія будівельного виробництва», «Будівельні конструкції», «Будівельна техніка», «Інженерна геодезія»
Додаткові умови	Для забезпечення вивчення таких дисциплін: «Організація та технологія будівельного виробництва», «Економіка будівництва»,
Обмеження	Обмеження відсутні
3. Мета та завдання навчальної дисципліни	
Метою викладання дисципліни "Ціноутворення в будівництві" вивчення студентами основних завдань нормування і ціноутворення в будівництві, та ознайомити студентів з основними розділами кошторисної документації	
Завдання курсу полягає в тому, що при вивченні дисципліни особлива увага звертається на забезпечення через систему ціноутворення в будівництві визначення вартості будівництва на всіх стадіях інвестування, підвищення ефективності капітальних вкладень, забезпечення економії фінансових та інших ресурсів, впровадження досягнень науки, техніки, передового вітчизняного і закордонного досвіду в будівельному виробництві, застосування нових матеріалів, виробів і конструкцій, організаційних заходів	

4. Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач в результаті вивчення дисципліни

ІК. Здатність приймати участь у розв'язанні складних спеціальних задач та практичних проблем в галузі будівництва у процесі навчання, що передбачає застосування положень і методів математичних, природничих та інженерних наук, передбачає застосування теорії та методів статички, міцності, стійкості, раціональної оптимізації, довговічності, надійності та безпеки конструкцій, будівель та споруд; застосування інформаційних технологій, систем автоматизованого проектування, програмних систем інженерного аналізу.

ЗК 05. Здатність спілкуватися державною мовою, як усно так і письмово.

ЗК 08. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

ЗК 11. Здатність знаходити обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел, мати навички управляти інформацією, використовуючи комп'ютерну техніку і інформаційні технології.

СК 01. Здатність користуватись нормативною, технічною і довідковою літературою, дотримуватись вимог ДБН та ДСТУ під час проектування, виконання робіт в галузі будівництва та цивільної інженерії.

СК 15. Здатність складати та оформлювати документацію з нормування та оплати праці робітників.

СК 23. Знання основних форм кошторисної документації на всіх стадіях визначення вартості будівництва та здатність до розробки проектно-кошторисної документації, у т.ч. за допомогою спеціальних програмних комплексів.

5. Програмні результати навчання

РН 10. Здійснювати оптимальний підбір та ефективне використання сучасних будівельних матеріалів, виробів і конструкцій на підставі аналізу їх технічних характеристик і властивостей, також урахування економічних, екологічних та етичних аспектів

РН 13. Самостійно готувати і оформлювати типові складові технічної документації.

6. Вимоги до знань і вмінь

В результаті вивчення дисципліни студент повинен знати:

- фінансове планування будівельних об'єктів
- економічну ефективність капітальних вкладень
- ціноутворення і кошторисну справу
- склад кошторисної документації будівельних об'єктів
- кошторисну вартість будівельних робіт.

В результаті вивчення дисципліни студент повинен вміти:

- підраховувати об'ємно-планувальні показники проектних рішень
- готувати матеріали для складання кошторисів
- формувати кошторисну документацію
- працювати з нормативною базою у будівництві

7. Програма навчальної дисципліни

Вступ

Роль і значення дисципліни «Ціноутворення в будівництві». Взаємозв'язок з іншими навчальними дисциплінами.

Стимулююча роль цін у виконанні робіт з реконструкції, технічного переоснащення і капітального ремонту.

Наукові основи та принципи технічного, тарифного та кошторисного нормування. Природно-кліматичні та економіко-географічні фактори, що впливають на ціноутворення.

1. Основні завдання кошторисного нормування і ціноутворення в будівництві.

Завдання та загальні положення кошторисного нормування. Кошторисні норми та ціни. Поняття прямих витрат. Поняття накладних та супутніх витрат. Порядок розробки, узгодження та затвердження кошторисних нормативів.

Капітальні вкладення та їх структура.

Будівельні і монтажні роботи. Витрати на придбання устаткування і пристроїв, інструменту та виробничого інвентарю і меблів. Інші капітальні вкладення і затрати.

Система ціноутворення та її особливості (згідно з вимогами ДБН Д1.1.1.-2000).

2. Основи технічного нормування.

Мета та завдання технічного нормування. Виробничі норми часу, затрат праці та норми виробітку, взаємозв'язок між ними. Класифікація витрат робочого часу та витрат використання машинного часу, схеми його вивчення. Вивчення витрат робочого часу та шляхи їх скорочення. Нормаль будівельного процесу.

Види та мета проведення нормативних спостережень. Порядок проектування виробничих норм. Норма використання будівельних матеріалів. Запровадження запроєктованих норм та визначення рівня діючих. Перегляд діючих норм, розробки доповнень до них.

3. Основи тарифного нормування.

Вдосконалення форм та методів праці, напрямки та завдання наукової організації праці.

Організація будівельних бригад та ланок.

Тарифна система в будівництві, її складові. Тарифікація будівельних робіт та робітників. Порядок присвоєння, підвищення та пониження розряду. Нормування та розрахунок штатів інженерно-технічних працівників і службовців, норми обслуговування і керованості, порядок їх використання.

4. Склад, зміст, порядок визначення вихідних даних для розробки кошторисів.

Збирання і вивчення даних для складання кошторисів, видача забудовником завдання на проектування. Методичні правила визначення та обчислення кошторисних обсягів робіт.

Проект організації будівництва, його значення при визначенні обсягів робіт та ціноутворенні. Правила визначення обсягів робіт за конструктивними елементами.

Самоконтроль правильності визначення обсягів робіт.

Особливості визначення обсягів робіт при реконструкції та ремонті будівлі.

Практичне заняття 1

Підрахунки обсягів робіт за конструктивними елементами й видами робіт, оформлення таблиць підрахунків і пояснень до них відповідно до вимог РЕКН та РЕКНр.

5. Кошторисні ціни на ресурси, які використовують у будівництві.

Кошторисні норми затрат праці і заробітної плати. Структура кошторисних цін на матеріали, вироби і конструкції. Кошторисні ціни на привезені матеріали. Кошторисні ціни на місцеві матеріали. Кошторисні ціни експлуатації будівельних машин. Вартість ремонту будівельних машин. Калькуляції транспортних витрат та кошторисної вартості будівельних матеріалів, форми калькуляцій.

6. Одиничні розцінки та прямі витрати.

Ресурсні елементні кошторисні норми, порядок їх розробки і використання. Поточні одиничні розцінки, визначення елементів прямих витрат. Особливості визначення прямих витрат при виконанні ремонтно-будівельних робіт.

Визначення витрат з експлуатації будівельних машин і механізмів, їх склад, структура та шляхи скорочення.

Укрупнені ресурсні кошторисні норми (УРКН), порядок їх використання.

Практичні заняття 2

Визначення прямих витрат на загально будівельні, ремонтно-будівельні та спеціальні роботи.

7. Порядок визначення і використання накладних витрат.

Зміст та структура накладних витрат. Ознайомлення з переліком статей накладних витрат. Залежність накладних витрат від трудомісткості робіт. Визначення I блоку накладних витрат (заробітної плати робітників). Порядок визначення збору на обов'язкове соціальне страхування,

пенсійне страхування та внесків до Державного фонду сприйняття зайнятості населення (Шблок). Визначення решти статей накладних витрат (Шблок).

Особливості визначення накладних витрат при виконанні ремонтно-будівельних робіт та робіт, що виконуються господарським способом.

8. Кошторисна документація.

Види, форми кошторисів, порядок складання. Локальні кошториси та відомості ресурсів до них, порядок оформлення.

Безпосередні та супутні витрати.

Об'єктний кошторис. Кошторисна вартість устаткування, її складові. Визначення вартості виконаних БМР.

Визначення кошторисної вартості загальнобудівельних робіт. Оформлення кошторисної документації.

Практичні заняття 3

Розрахунки локальних кошторисів на загальнобудівельні та спеціальні роботи.

Складання об'єктного кошторису. Оформлення акта про виконання робіт.

9. Договірна ціна та особливості її узгодження.

Сталі та динамічні договірні ціни.

Складові частини договірної ціни та ціни пропозиції. Безпосередні, супутні та додаткові витрати. Особливості узгодження заробітної плати в складі ціни пропозиції. Узгодження ціни матеріальних ресурсів. Кошторисні нормативи та усереднені показники витрат на будівництво тимчасових будівель і споруд, коштів на спорудження БМР, виконуваних у зимовий період. Прибуток підрядника, кошти на покриття ризику. Обов'язкові відрахування, збори, платежі. Особливості узгодження договірних цін та розрахунків за проведені роботи. Зведений кошторисний розрахунок, порядок його оформлення.

Практичне заняття 4

Визначення договірної ціни об'єкта будівництва та заданих обсягів робіт.

Визначення та оформлення зведеного кошторисного розрахунку

8. Тематичне планування навчальної дисципліни (структура дисципліни)

№ п/п	Назва розділу і теми	Всього (год.)
1	Вступ	2
2	Основні завдання кошторисного нормування і ціноутворення в будівництві.	10
3	Основи технічного нормування.	8
4	Основи тарифного нормування.	4
5	Склад, зміст порядку визначення вихідних даних для розробки кошторисів.	10
6	Кошторисні ціни на ресурси, які використовуються у будівництві.	10
7	Одиничні розцінки та прямі витрати.	14
8	Порядок визначення і використання накладних витрат.	8
9	Кошторисна документація.	16
10	Договірна ціна та особливості її узгодження.	8
	Всього	90

9. Критерії оцінки знань, умінь і навичок студентів

Контроль навчальної роботи здобувачів освіти і оцінювання здійснюються за 4-бальною (традиційною) шкалою:

Оцінка	Критерії оцінки
«2»	З допомогою викладача відтворює на рівні розпізнання окремі елементи навчального матеріалу та викопує зі значними труднощами окремі елементи практичних завдань. Під час відповіді і при виконанні практичних завдань припускається суттєвих помилок.

«3»	Без достатнього розуміння відтворює основний навчальний матеріал та виконує практичні завдання з епізодичною допомогою викладача. З помилками дає визначення основних понять. Може частково аналізувати навчальний матеріал, порівнювати і робити висновки. Користується окремими видами технічної і конструктивно-технологічної документації. При відповіді та виконанні практичних завдань припускається помилок. Які може частково виправити.
«4»	Володіє основним навчальним матеріалом в усній, письмовій і графічній формах та застосовує його при виконанні практичних завдань як в типових, так і в дещо ускладнених умовах. Дає визначення основних понять, аналізує, порівнює і систематизує інформацію та робить висновки. Його відповідь в цілому правильна, логічна і достатньо обґрунтована. Виконує практичні завдання з типовим алгоритмом з консультацією викладача. Усвідомлено користується довідковою інформацією. При відповіді та виконанні практичних завдань припускається несуттєвих помилок, які може виправити.
«5»	Володіє системними знаннями навчального матеріалу та ефективно їх застосовує для виконання практичних завдань, що передбачені навчальною програмою. Відповідь студента повна, правильна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення. Вміє самостійно знаходити і користуватися джерелами інформації, оцінювати отриману інформацію. Встановлює причинно-наслідкові та міжпредметні зв'язки. Робить аргументовані висновки. Бездоганно виконує практичні завдання як звикористанням типового алгоритму, так і за самостійно розробленим алгоритмом.

10. Рекомендована література

1. Оласюк В.С. Конспект лекцій «Ціноутворення в будівництві», 2025р.–43 с.
 2. Оласюк В.С. Методичні вказівки до самостійної роботи з дисципліни «Ціноутворення в будівництві», 2025р.- 13 с.
 3. Оласюк В.С. Методичні вказівки до виконання контрольних робіт з дисципліни «Ціноутворення в будівництві», 2025р.- 36 с.
 4. ДБН Д.1.1-1-2000 Правила визначення вартості будівництва. Практика формування внаслідок відносин у будівництві в умовах однорівневої системи ціноутворення. – Введений 1.10.00 р. замість ДБН IV-16-98. – К. : Інпроект, 2002. – 32 с.
 5. Беловол В.В. Нормування праці та кошториси в будівництві. – Суми: ВВП «Мрія-1» ЛТД, 2000.
 6. НМЦ. Ціноутворення в будівництві. Конспект лекцій. Ільницька Г.М.
 7. ДБН Д.1.1-1-2000 Правила визначення вартості будівництва. Практика формування внаслідок відносин у будівництві в умовах однорівневої системи ціноутворення. – Введений 1.10.00 р. замість ДБН IV-16-98. – К. : Інпроект, 2002. – 32 с.
 8. Держбуд України. Держкомстат України. Про затвердження форм первинних документів з обліку в будівництві : 558 наказ 416/299 від 29 грудня 2000 р. // Ціноутворення у будівництві. – 2001. – №1. – С. 64 – 65.
- Література до практичного курсу**
9. Оласюк В.С. Методичні вказівки до виконання практичних робіт з дисципліни «Ціноутворення в будівництві», 2025р.- 36 с.